

Як провести атестацію педагогічних працівників відповідно до законодавства, що змінюється

ПРО ЛЕКТОРА

НАТАЛІЯ ПОНЕЖА

- Першотравенська загальноосвітня школа I-III ступенів № 2, м. Першотравенськ, Дніпропетровської області.
- Заступниця директора з навчально-виховної роботи, учителька історії, біла ворона, вічна учениця.

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

ПЛАН ВИСТУПУ

1. Типове положення про атестацію педагогічних працівників та інші документи, які регламентують цей процес.
2. Порядок проведення атестації. Документація шкільного адміністратора, яка має бути затверджена на початку навчального року.
3. Права педагогічних працівників під час атестації.
4. Деякі питання атестації окремих категорій педагогічних працівників і шкільних бібліотекарів.

Нормативна база

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

- [Закон України «Про освіту» Стаття 50](#). Атестація педагогічних працівників
1. Атестація педагогічних працівників – це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.
 2. Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством.
 3. За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюються або підтверджуються кваліфікаційні категорії, присвоюються педагогічні звання. [Перелік](#) категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України.
 4. Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством.
 5. Положення про атестацію педагогічних працівників затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.
 6. [Положення про атестацію педагогічних працівників](#), які забезпечують здобуття фахових компетентностей спеціалізованої освіти, затверджуються центральними органами виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у відповідній сфері.

Нормативна база

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

➤ [Закон України «Про повну загальну середню освіту»](#)

Стаття 48

1. Атестація педагогічних працівників здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту» з урахуванням цього Закону та в порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.
Атестація педагогічних працівників закладів спеціалізованої освіти, які забезпечують здобуття фахових компетентностей спеціалізованої освіти, здійснюється відповідно до положень, затверджених центральними органами виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у відповідній сфері.
2. За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюється або підтверджується кваліфікаційна категорія та може бути присвоєне педагогічне звання. Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України.

Нормативна база

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

[Постанова КМ від 23 грудня 2015 р. № 1109 Про затвердження переліку кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічних працівників \(зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 476 від 13.06.2018}](#)

- Кваліфікаційні категорії
- Спеціаліст вищої категорії
- Спеціаліст першої категорії
- Спеціаліст другої категорії
- Спеціаліст
- Педагогічні звання
- Викладач-методист
- Учитель-методист

Нормативна база

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

[Постанова КМ від 23 грудня 2015 р. № 1109 Про затвердження переліку кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічних працівників](#) (зі змінами, внесеними згідно з *Постановою КМ № 476 від 13.06.2018*)

- Вихователь-методист
- Педагог-організатор-методист
- Практичний психолог - методист
- Керівник гуртка - методист
- Старший вожатий - методист
- Старший викладач
- Старший учитель
- Старший вихователь
- Майстер виробничого навчання I категорії
- Майстер виробничого навчання II категорії

Нормативна база

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

- [Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти \(з дипломом молодшого спеціаліста\)».](#) Наказ міністерства розвитку економіки торгівлі і сільського господарства від 23.12.2020 [№2736](#)
- [Професійний стандарт практичного психолога.](#) Лист Міністерства освіти і науки України від 30.11.2020 №6/1427-20 «Про затвердження професійного стандарту «Практичний психолог закладу освіти»

Перелік професій згідно стандарту

- «Учитель початкових класів закладу загальної середньої освіти».
- «Учитель закладу загальної середньої освіти».
- «Учитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)».

Структура професійного стандарту:

1. Загальні відомості професійного стандарту.
2. Навчання та професійний розвиток.
3. Основні документи, що регулюють професійну діяльність
4. Загальні компетентності.
5. Перелік трудових функцій (професійних компетентностей, що входять до них), умовні позначення.
6. Опис трудових функцій. Трудові функції; предмети та засоби праці, обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент (за потреби). Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій), знання, уміння та навички.
7. Орієнтовний опис професійних компетентностей учителя відповідно до кваліфікаційних категорій педагогічних працівників.
8. Дані щодо розроблення та затвердження професійного стандарту.

Загальні компетентності

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

Умовні позначення	Загальні компетентності
ЗК. 01	Здатність діяти відповідально та свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права та обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність).
ЗК. 02	Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).
ЗК. 03	Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культури ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).
ЗК. 04	Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).
ЗК. 05	Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність).

**Перелік трудових функцій
(професійних компетентностей,
що входять до них)**

**МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ**

1. Навчання учнів предметам (інтегрованих курсів)

- Мовно-комунікативна компетентність
- Предметно-методична компетентність
- Інформаційно-цифрова компетентність

**2. Партнерська взаємодія з учасниками
освітнього процесу**

- Психологічна компетентність
- Емоційно-етична компетентність
- Компетентність педагогічного партнерства

**3. Участь в організації безпечного та здорового
освітнього середовища**

- Інклюзивна компетентність
- Здоров'язберезувальна компетентність
- Проєктувальна компетентність

**Перелік трудових функцій
(професійних компетентностей,
що входять до них)**

**МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ**

4. Управління освітнім процесом

- Прогностична компетентність
- Організаційна компетентність
- Оцінювально-аналітична компетентність

5. Безперервний професійний розвиток

- Інноваційна компетентність
- Здатність до навчання впродовж життя
- Рефлексивна компетентність

**Для атестації
важливо**

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

➤ **Частина 7**

Орієнтовний опис професійних компетентностей учителя відповідно до кваліфікаційних категорій педагогічних працівників.

Нормативна база

- [Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників \(Постанова №800 КМУ від 21.08.2019\)](#)
- [Зміни до Постанови №800 від 27.12.2019](#)
- [Щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти від 04.03.2020](#)
- [Лист МОН № 1/9-683 від 04.11.19 року](#)
- [Лист МОН України від 04.03.2020 року №1/9-141 «Щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти»](#)

Нормативна база

➤ [ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ](#)

[про атестацію педагогічних працівників Наказ МОН від](#)

[06.10.2010 №930](#) (зі змінами 2013 року, наказ МОН від

08. 08. 2013 №1135)

Застарілі пункти

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

Типове положення:

- 1.8. Умовою чергової атестації педагогічних працівників є обов'язкове проходження **не рідше одного разу на п'ять років** підвищення кваліфікації на засадах вільного вибору форм навчання, програм і навчальних закладів.
- Ця вимога **не розповсюджується на педагогічних працівників, які працюють перші п'ять років після закінчення вищого навчального закладу.**
- 1.6. Призначенню на посади керівників загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів має передувати їх атестація.

Застарілі пункти

- 3.25. Учителі та викладачі, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, атестуються з того предмета, який викладають за спеціальністю. У цьому випадку присвоєна кваліфікаційна **категорія поширюється на все педагогічне навантаження. Необхідною умовою при цьому є підвищення кваліфікації з предметів інваріантної складової змісту загальної середньої освіти.**
- 4.3 Кваліфікаційна категорія «спеціаліст» присвоюється педагогічним працівникам із повною вищою освітою, діяльність яких характеризується...
- Відсутня згадка про сертифікацію.

Проект Положення про атестацію педагогічних працівників

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

- Пропозиції та зауваження до проекту надсилати до **05 жовтня 2021 року** на е-пошту v_bozhinskiy@mon.gov.ua (Божинський В. С., керівник експертної групи з питань нормативно-правового забезпечення та децентралізації в освіті директорату дошкільної, шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти МОН) або storchak@mon.gov.ua (Сторчак Н. А., державний експерт експертної групи з питань нормативно-правового забезпечення та децентралізації в освіті директорату дошкільної, шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти МОН) із темою повідомлення «Атестація. Громадське обговорення».
- [Текст проекту](#)

**МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ**

Було	Пропонується
Створення атестаційної комісії	
До 20 вересня	
Подання та затвердження списків, графіку засідань	
До 10 жовтня подання списків на чергову атестацію	Строк не вказано
До 20 жовтня затверджували списки на атестацію, графік роботи комісії.	Не пізніше 20 грудня затвердити на чергову атестацію, строки атестації та графік засідань. Строк і адресу електронної пошти для подання документів.
Подання заяв	
До 10 жовтня подання заяв на підвищення, на позачергову атестацію, на перенесення строку атестації.	До 15 січня подання заяв на позачергову атестацію з ініціативи керівника/працівника. Окремо затверджується список, строки, зміни до графіку засідань.

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

Було	Пропонується
Вивчення досвіду роботи	
До 15 березня відвідування уроків,... вивчення рівня навчальних досягнень ознайомлення з навчальною документацією і т. д.	Строки вивчення документів не визначаються; може вивчатися практичний досвід (за затвердженим графіком і напрямками).
Характеристики	
Керівник закладу до 1 березня подає до атестаційної комісії характеристику діяльності педагогічного працівника у міжатестаційний період	Відсутнє
Перенесення строку атестації	
За заявою	За рішенням комісії
Прийняття рішень	
комісіями I рівня – до 1 квітня, II рівня – до 10 квітня, III рівня – до 25 квітня	До 25 квітня

**МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ**

Було	Пропонується
Подання документів, що свідчать про майстерність і досягнення	
Лише обов'язково документ про підвищення кваліфікації.	Подають у визначені строки. В електронному, або в паперовому вигляді. Секретар має їх реєструвати.
Присутність працівника на засіданнях	
Засідання атестаційної комісії проводиться у присутності працівника, який атестується. Не бути присутнім лише за заявою, або після не/з'ясування причини.	Присутність за бажанням (може бути довірена особа). Комісія може запросити письмово під розпис, або через електронну пошту.
Повідомлення рішення і видача атестаційного листа	
Рішення атестаційної комісії повідомляється педагогічному працівнику одразу після її засідання під підпис. А.Л. видається упродовж 3 робочих днів під підпис.	Видається упродовж 3 робочих днів під розпис, або електронною поштою з повідомленням про отримання.

Було	Пропонується
Атестаційні комісії: строки, рівні, склад, кількість, повноваження	
<p>Повноваження щодо присвоєння категорій чітко визначені;</p> <p>Головою атестаційної комісії є керівник (заступник керівника) навчального закладу або відповідного органу управління освітою.</p>	<p>Не прописана обов'язковість представника профспілки.</p> <p>Не визначені категорії, які присвоює комісія кожного рівня.</p> <p>Є пункт щодо відкритого чи таємного голосування.</p> <p>Голова комісії не обов'язково адміністратор (може бути).</p> <p>Якщо член комісії атестується він не може бути головою.</p> <p>Чітко прописані повноваження голови та секретаря.</p> <p>Є пункт про оприлюднення результатів на сайті.</p>

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

Було	Пропонується
Підвищення кваліфікації	
Один раз на 5 років	У порядку визначеному законодавством
Умови позачергової атестації	
Не раніше ніж через 2 роки за заявою працівника з метою підвищення кваліфікаційної категорії (тарифного розряду) або за поданням керівника, педагогічної ради навчального закладу чи відповідного органу управління освітою з метою присвоєння працівнику кваліфікаційної категорії, педагогічного звання та у разі зниження ним рівня професійної діяльності.	3 ініціативи працівника: Може бути раніше 2 років Умови: Освітній рівень і стаж. Перемога у фахових конкурсах. Здобуття освітньо-наукового ступеня. Проходження сертифікації 3 ініціативи керівника: У разі зниження якості педагогічної діяльності.

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

Було	Пропонується
Кваліфікаційні категорії присвоюються Тарифні розряди встановлюються	Кваліфікаційні категорії і тарифні розряди присвоюються
Кваліфікаційні категорії	
Спеціаліст вищої категорії	Спеціаліст вищої категорії (7 р.)
Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст I категорії (5 р.)
Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст II категорія (3 р.)
Спеціаліст	Спеціаліст (1 р.)
Хто може атестуватися на присвоєння кваліфікаційних категорій	
Ті, хто мають вищу освіту	Освітній рівень: кваліфікований робітник, фаховий молодший бакалавр, (лише спеціаліст) молодший бакалавр, (лише II категорія) бакалавр (лише I категорія) чи магістр (спеціаліст) (вища категорія) .

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

Було	Пропонується
Присвоєння звань	
<p>«Старший учитель»: спеціаліст першої, або вищої категорії; досягли високого професіоналізму в роботі, систематично використовують передовий педагогічний досвід, його поширюють, надають практичну допомогу іншим педагогічним працівникам</p> <p>«учитель-методист»: спеціаліст вищої категорії; здійснюють науково-методичну та науково-дослідну діяльність, мають власні методичні розробки, які пройшли апробацію та схвалені.</p>	<p>«Старший учитель», «учитель-методист»:</p> <ul style="list-style-type: none">• Спеціаліст вищої категорії, або I категорії.• Беруть участь у заходах із забезпечення якості освіти/впровадження інновацій і пед.новацій.• Були визнані переможцями/лауреатами фахових конкурсів.• Які успішно пройшли сертифікацію та мають чинний сертифікат, педагогічні звання присвоюються незалежно від кваліфікаційної категорії.

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

Було	Пропонується
Атестація в випадку викладання різних предметів	
Поширюється на все пед.навантаження за умови проходження підвищення кваліфікації.	Атестується за кожним навчальним курсом/предметом. Можна в межах однієї процедури.
Атестація за кожною посадою окремо	
Сертифікація	
Відсутнє	Сертифікація враховується і є підставою для атестації без інших заходів.

Атестаційні заходи на початку навчального року

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

Вересень:

- Винести питання атестації на нараду.
- Переглянути/доопрацювати перспективний план атестації педагогічних працівників.
- Видати наказ про створення атестаційної комісії 20 вересня (п. 2.6 Типового положення).
- Сформувати список на чергову атестацію.
- Обговорити питання щодо присвоєння педагогічних звань.
- Провести перше засідання атестаційної комісії.

Атестаційні заходи на початку навчального року

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

Жовтень:

- Опрацювання з педагогами, які атестуються (процедури та їх права);

До 10 жовтня

1. Подати до атестаційної комісії:
 - список на чергову атестацію. Списки подають **«із зазначенням строків проходження підвищення кваліфікації»;**
 - подання про присвоєння педагогічних звань, або про позачергову атестацію в разі зниження рівня професійної діяльності/підвищення кваліфікаційної категорії (п. 3.1).
2. Провести збір заяв;

До 20 жовтня

1. Провести засідання атестаційної комісії;
2. Затвердити списки та графік засідань.

Структура тексту подання:

Атестаційній комісії
(заклад)

ПОДАННЯ

Про поза/чергову атестацію з (мета, посада і ПШБ)

- прізвище, ім'я, по батькові працівника; освіта; посада, яку обіймає працівник;
- стаж роботи (загальний, на цій посаді);
- оцінка ділових і моральних якостей;
- досягнення/або прояви зниження професійної майстерності;
- підсумок

дата

Директор школи

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

Список на чергову атестацію

Кому: Атестаційній комісії I рівня (заклад)

Підстава: Відповідно до пункту 3.1 Типового положення про атестацію педагогічних працівників **(що роблю)** направляю список педагогічних працівників, які у 2021-2022 навчальному році підлягають черговій атестації:

Подає керівник

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

№ з/п	П.І.П.	Посада	Строк проходження підвищення кваліфікації
-------	--------	--------	---

Права педагогічних працівників в процесі атестації

**МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ**

- Подавати заяви про підвищення кваліфікаційної категорії.
- Ознайомитися з графіком засідань комісії під підпис.
- Доступність і зрозумілість критеріїв оцінювання діяльності.
- Під час засідання атестаційної комісії давати усні та письмові пояснення, подавати додаткові матеріали щодо своєї професійної діяльності.
- Не/бути присутнім на засіданнях атестаційних комісій.

Права педагогічних працівників в процесі атестації

**МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ**

- Не/подавати жодних додаткових матеріалів крім тих, що підтверджують підвищення кваліфікації (інші за бажанням).
- Не проводити відкритих заходів (уроків, творчих звітів і т. д).
- Попередньо (за 10 днів) ознайомитися з атестаційною характеристикою.
- Під підпис ознайомитися з рішенням атестаційної комісії щодо результатів атестації.
- Звернутися з апеляцією на рішення атестаційної комісії.
- Звернутися до суду.

Атестація окремих категорій педагогічних працівників

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

- 3.26. Особи з повною вищою педагогічною освітою або іншою повною вищою освітою, прийняті на посади педагогічних працівників за спеціальностями, фахівці які не готувалися вищими навчальними закладами або підготовлені у недостатній кількості, за умови проходження ними підвищення кваліфікації, атестуються як такі, що мають відповідну освіту.
- Педагоги організатори – будь-яка педагогічна освіта
- 3.23. Педагогічні працівники, які працюють у навчальних закладах за сумісництвом або на умовах строкового трудового договору, атестуються на загальних підставах.

При суміщенні працівниками педагогічних посад в одному навчальному закладі їх атестація здійснюється з кожної із займаних посад.

Атестація окремих категорій педагогічних працівників

- 4.11 Є атестація з підвищенням тарифних розрядів.
- Сертифікація = атестація в той же рік.
- 3.27. За педагогічними працівниками, які переходять на роботу з одного навчального закладу до іншого, а також на інші педагогічні посади у цьому самому закладі, зберігаються присвоєні кваліфікаційні категорії (тарифні розряди) та педагогічні звання до наступної атестації. (крім асистента вчителя).

Атестація шкільних бібліотекарів:

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

- Атестація бібліотекарів:
- [Положення про проведення атестації працівників підприємств, установ, організацій та закладів галузі культури](#) наказ Міністерства культури і туризму України від 16.07.2007 р: № 44 (зі змінами).
- Строки можуть бути різними.
- Може бути як за ініціативи бібліотекаря, так і за ініціативи керівника.
- Чергова атестація проводиться один раз на п'ять років, а позачергова – не раніше як через рік із дня попередньої атестації для працівників культури.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

**ЧЕКАЮ НА ВАШІ
ЗАПИТАННЯ В ЧАТІ**

МІСЦЕ
ДЛЯ
ТРАНСЛЯЦІЇ

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

Залишилися запитання?

Звертайтеся до Служби підтримки:

 naurok.com.ua/page/contact-us

Бажаєте стати лектором?

 [Заповніть форму](#)

Не хочете пропустити вебінар?

 [Реєструйтесь завчасно](#)